

det er det ærede Medlems Opfattelse, synes det mig unægteligt, at det ærede Medlem tager ganske fejl. Den danske Folkekirke er netop efter Grundloven, efter de gamle Regler, knyttet meget nøje sammen med den danske Stat; om man vil bruge det ene eller andet Udtryk om dens Stilling der, er en Formalitet; men at den er overmaade nøje knyttet til Staten, og at det er en Statsinstitution, synes det mig umuligt at komme bort fra. Det giver sig Udtryk deri, at Staten betaler, Staten bestemmer, hvorledes Kirken skal betale, bestemmer Bispernes Lønning, eventuelt ogsaa Præsternes Lønning ved en ny Præstelønningslov; det giver sig Udtryk i, at Præsterne udnævnes som den danske Stats Embedsmænd, ganske paa samme Maade som andre Embedsmænd i Danmark. Jeg synes derfor ikke, man kan komme bort fra, at Folkekirken efter de nugældende Regler er et Led af hele den danske Statsorganisation, medens derimod de særlige, anerkendte Trossamfund staa paa en helt anden Maade som private Institutioner indenfor den danske Stat.

Saa staa der kun tilbage det rent praktiske Spørgsmaal, hvori jeg er uenig med det ærede Medlem, idet han mente, at der behøvedes ingen Kontrol, for det gik til paa en ganske hensigtsmæssig Maade. Jeg vilde heller ikke gerne bruge Udtrykket Kontrol. Der ligger ikke noget af Kontrol i disse Regler udover, hvad der fandtes i Forvejen, men det er og bliver den samme Gruppe af Mennesker, der kommer til at uddele Pengene. Det ærede Medlem sagde, at man valgte tidt Folk fra Menighedsraadene ind i Hjælpekassernes Bestyrelse; men det er netop Udtrykket for Fornemmelsen af det naturlige i, at de to Institutioner arbejde i Fællesskab, og hvorfor saa ikke imødekomme denne Fornemmelse netop derved, at man skaber en fælles Bestyrelse for alle de Midler, som paa saadan Vis skulle anvendes til Fordel for de værdige trængende i vedkommende Kommune.

Ja, hertil tror jeg at kunne indskrænke mig, idet jeg altsaa vedblivende anbefaler Lovforslaget til velvillig Behandling i Udvalg. Man maa jo være forberedt paa en passende Mængde af Kritik og paa, at denne Kritik ogsaa giver sig Udtryk i adskillige Ændringer. Men jeg haaber, Lovforslagets Hovedprincipper maa finde Tilslutning hos Tinget.

Berntsen: Den højtærede Minister maa have hørt fejl, naar han mente, jeg

har sagt, at Statens økonomiske Tilstand var god. Nej, jeg har sagt, at Landets økonomiske Tilstand er god, og naar blot det er Tilfældet, kommer Staten nok ud over sine øjeblikkelige Vanskeligheder.

Det glædede mig at høre af den højtærede Minister, at han med sine Udtalelser før ikke sigtede til de forøgede Udgifter, som ere en Følge af de nye militære Love. Nej, sagde den højtærede Minister, han har sigtet til den militære Udvikling, der har fundet Sted fra 1901 til nu. (*Afbrydelse:* 1905). 1905, naa ja, men det forekommer mig, at det gør ikke meget i den Henseende. Ellers vilde jeg have sagt, at den højtærede Minister kunde godt være gaaet tilbage til 1901. Saa vilde han jo have faaet sine nuværende Venner med, det radikale Parti, som var med til at stemme for 5 Mill. Kr. til Kanoner, for forhøjede Lønninger til Underofficerer o. s. v., hvilket altsammen har bidraget til at forhøje de militære Udgifter. For øvrigt vil jeg sige, at naar Staten har paataget sig saa store Forpligtelser som at bevilge henved 40 Mill. Kr. til Tiendeaflysning og endog bestemme, at der skal udredes noget over 50 Mill. Kr. til Jernbaneanlæg, saa have vi jo alle sammen været med til at stille Statskassen i Øjeblikket i en noget vanskelig Situation. Men jeg gentager: Naar Landets økonomiske Stilling er god, og det ere vi enige om, saa kommer Statskassen nok ud over de øjeblikkelige Vanskeligheder. Men for øvrigt mente jeg, at den ærede Minister maa ikke glemme, at de Radikale have ogsaa været med til at forøge de militære Byrder. Det slog man en Streg over; men da jeg ved, at den højtærede Minister er Historiker, haaber jeg, han ogsaa paa dette Punkt vil være objektiv i sin Fremstilling.

Indenrigsministeren (P. Munch): Maa jeg sige, at naar det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) mente, at jeg skulde have sagt, at det ikke var de nye Militærløve, der havde forøget Udgifterne, er det naturligvis ikke sagt saaledes fra min Side. Jeg sagde blot, at det ikke var de militære Love fra i Sommer *alene*, der havde fremkaldt den store Stigning, og som vanskeliggjorde Stillingen for den danske Stat. Jeg pegede paa, at der i Perioden 1905—09 allerede var foregaaet meget betydelige Stigninger i de militære Udgifter, og jeg pegede overfor dette paa, at der fra vor Side havde været gjort Bestræbelser ikke blot for at standse Opgan-